

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Люблінська школа бізнесу (Словенія)
Краківський економічний університет (Польща)

**VII Міжнародна
науково-практична конференція**

**“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

11 квітня 2025 р.

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку (м. Одеса)
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Люблінська школа бізнесу (Словенія)
Краківський економічний університет (Польща)

**УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ**

**MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC
TRANSFORMATIONS OF BUSINESS PROCESSES:
REALITIES AND CHALLENGES**

Тези доповідей
VII Міжнародної науково-практичної конференції

11 квітня 2025 р.

Мукачево
2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ І ТРАНСФОРМАЦІЙ

БРАТЮК В. Страхування в умовах війни: проблеми та шляхи їх вирішення	10
БРАТЮК В., БУРАЧ Т. Аналіз контролю за використанням бюджетних коштів в Україні: переваги та недоліки	12
БРАТЮК В., ГЕРЦУСЬКИЙ В. Аналіз системи пенсійного забезпечення в Україні: сучасний стан, проблеми та шляхи їх вирішення	14
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н., КОШІЛКА М. Сучасні підходи до підтримки малого бізнесу в Україні в умовах війни	17
ГОЛУБЬ В., КАМПОВ Н. Інституційний вимір формування ефективної держави: постановка проблеми	19
КОЗАР В., ГОЛОВАЧКО В. Управління трудовими ресурсами та їх адаптація до технологічних змін в економіці	23
КОЛЯДКА М., ФЕЄР О. Монетарна політика в умовах глобальної нестабільності	25
КОСТЬ О., ГОЛОВАЧКО В. Регуляторна політика держави та її вплив на економічне зростання в умовах глобальних трансформацій	27
КРУГЛЯКОВА В., БУРЛАЧЕНКО Д. Стан зовнішньої заборгованості України в сучасних умовах	29
ЛАНДАРЬ А., ТОЛКАЧОВА Г. Управління економічним розвитком держави в умовах глобальних викликів і трансформацій	32
ЛАТИК П., КРАСНЯНСЬКА М., БАЛАНЮК І. Порівняльний аналіз податкових систем країн ЄС та України	34
ЛЕНДЕЛ М., ТУРЯНЧИК Ю. Інноваційний розвиток як ключовий чинник забезпечення конкурентоспроможності українського бізнесу в умовах післявоєнної трансформації	36
ЛИЗАНЕЦЬ А., ПОПОВИЧ О., ГОГА М. Адаптивність ринку легкових автомобілів в Україні в умовах війни	38
ПАВЛЮК А. Туристична політика ЄС та місце в ній практик міжнародного співробітництва	41
ПОПОВА О. Виклики для українських аграріїв за актуалізації еколого-кліматичного курсу	44
СТЕГНЕЙ М., БАБІЛЯ Д. Фінансово-економічна безпека бізнесу та національної економіки	47
ЧЕРНЕВИЙ Ю., ДИМИД Л., УХАНСЬКА А. Податкові реформи в Україні	49

СЕКЦІЯ 2. НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ТА УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬНИМ РОЗВИТКОМ

БІЛЬ М. Проблеми втрат людського потенціалу України	51
БРАТЮК В. Ефективне управління державними фінансами: функції та трансформації сучасного казначейства	54
БРЕЦКО Ю., ЛІБА Н. Періодизація міграційних криз та їх наслідки	57
ГОЛОВАЧКО В., КОБЕЦЬ І. Управління міграційними процесами як фактор національної безпеки	59
ІЛЬТЬО Г., ГИНДРЮК Т., МАТЕЙ М-Л. Ресурсозбереження та екологізація виробництва як шлях до сталого розвитку України	63
КОПЧА Є., МАКСИМЕНКО Д. Міжнародне співробітництво у сфері національної безпеки: стратегічні аспекти	66
ЛУЖАНСЬКА Т., ЛЕТА В., МОРОЗ О. Розвиток сектору відновлювальної енергетики в Україні з позицій ресурсозбереження	68
МОЛНАР-ЧАТЛОШ А. Вимоги до майбутнього вчителя початкових класів	71
ПАСЕКА С. Методологічні аспекти дослідження соціально-трудового потенціалу туристичного регіону в умовах інноваційних змін та загроз	73
П'ЯТКА Н., ІЛЬТЬО Г., БИСЬМАК В. Механізм регіонального еколого-економічного управління	76
РОМАНЮК Р., ГРАБ М., ЛЕНДЕЛ Є. Управління логістичними ризиками в умовах	79

УДК: 355.4:327.5

ЄВГЕН КОПЧА

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»,
спеціальність «Професійна освіта. Економіка»,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ДІАНА МАКСИМЕНКО

кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ

У сучасному світі питання національної безпеки мають глобальний характер, що зумовлює потребу тісної міжнародної співпраці між державами. Стратегічне партнерство в цій сфері дозволяє протистояти новим викликам і загрозам, таким як тероризм, кіберзлочинність, транснаціональна злочинність та інші форми безпекових ризиків. Враховуючи це, дослідження стратегічних аспектів міжнародного співробітництва у сфері національної безпеки є особливо актуальним для розуміння сучасних тенденцій та формування ефективної політики безпеки. Важливість цієї теми підтверджують праці українських учених, таких як В. В. Шевченко, які аналізували роль міжнародних організацій у забезпеченні безпеки та О. В. Гончар, що досліджував питання стратегічного партнерства України із НАТО.

Міжнародне співробітництво у сфері національного розвитку як комплекс заходів, спрямованих на координацію дій влади, міжнародних організацій та інших учасників безпеки з планування запобігання, протидії та нейтралізації сучасних загроз. Як зазначає В. В. Шевченко [4], основними принципами такої взаємодії є взаємна довіра, відкритість, дотримання міжнародного права та повага до суверенітету.

Варто виділити деякі основні форми міжнародного співробітництва:

- участь у системі колективної безпеки (ООН, ОБСЄ, НАТО);
- двосторонні та багатосторонні угоди і договори;
- обмін відомостей та досвідом, спільні навчання;
- спільне реагування на надзвичайній ситуації (наприклад, кіберінциденти).

Відповідно з аналізом Л. М. Петрової, особливу роль у сучасних умовах співробітництва у сфері кібербезпеки, протидії гібридним загрозам та боротьбі з міжнародним тероризмом.

Сучасний світ стикається з новими викликами: кібератаки, тероризм, гібридні загрози. Україна активно інтегрується в міжнародні структури для забезпечення своєї безпеки, бере участь у НАТО та ЄС. Вчені, такі як Л. М. Петрова, підкреслюють важливість стратегічного партнерства для протистояння цим викликам [3].

У ХХІ столітті стратегічні аспекти міжнародної взаємодії у сфері безпеки випускаються новими викликами, серед яких:

- поява гібридних загроз;
- кіберзлочинність;
- тероризм;
- розповсюдження зброї масового враження;
- інформаційна війна.

О. В. Гончар [2] підкреслює, що для України стратегічна орієнтація на євроатлантичну інтеграцію та співпрацю з НАТО відкриває нові можливості для зміцнення національної безпеки. Проте, водночас, це ставить нові завдання щодо модернізації сектору, адаптації національного законодавства до стандартів ЄС та безпеки НАТО.

Міжнародне співробітництво потребує стратегічного планування, включає створення багатосторонніх та двосторонніх договорів, участь у спільних операціях та навчаннях. В роботах В. В. Шевченка наголошується на важливості формування системи стратегічних альянсів для посилення обороноздатності України [4].

Стратегічними можливостями міжнародного співробітництва є:

- до сучасних технологій та метод захисту доступ;
- підвищення кваліфікації національного персоналу;
- спільні тренування та навчання;
- в участі спільних опер (наприклад, миротворчих місіях).

Після 2014 року міжнародне співробітництво у сфері безпеки стало одним із пріоритетів зовнішньої політики України. Україна активно розширює співпрацю з НАТО, ЄС, ООН, а також із сусідніми державами.

Як зазначає В. В. Шевченко [4], у числі напрямів є:

- участь у навчаннях та спільних операціях з партнерами по НАТО;
- впровадження стандартів НАТО у Збройних силах України;
- розвиток співробітництва з ЄС у сфері заробітку кібербезпеки;
- навчання двосторонніх угод із країнами-партнерами щодо обміну розвідувальною інформацією.

Л. М. Петрова, звертає увагу на необхідність посилення участі України в регіональних ініціативах, таких як Люблінський трикутник, Чорноморське економічне співтовариство тощо.

Попри значні досягнення, потенціал і проблеми, що підтримують ефективність міжнародного співробітництва України у сфері безпеки:

- недостатній рівень фінансування сектору безпеки;
- бюрократичні перепони у впровадженні реформи;
- низька швидкість адаптації до сучасних стандартів;
- вплив зовнішніх акторів, які діють у власних інтересах.

Водночас, як підкреслює О. В. Гончар, подальший розвиток співробітництва із західними партнерами, участь у спільних проектах та створення ефективної системи стратегічних комунікацій є ключовими чинниками підвищення національної безпеки України.

Отже, міжнародне співробітництво у сфері національної безпеки є ключовим чинником сучасної стратегічної політики держави. Його ефективність залежить від здатності країни формувати стратегічні альянси, обмінюватися інформацією та координувати дії у відповідь на глобальні виклики. Україна, враховуючи сучасні геополітичні реалії, активно працює над поглибленням співробітництва з міжнародними структурами для зміцнення своєї безпеки. Подальші дослідження в цій сфері є необхідними для розробки більш ефективних стратегій та практичних рекомендацій щодо забезпечення безпеки в глобальній системі.

Список використаних джерел:

1. Барроу, Дж. М. (2019). *Глобальна безпекова система: концептуальні підходи*. Київ: Видавництво міжнародних відносин.
2. Гончар, О. В. (2020). *Стратегічне партнерство України з НАТО: виклики та перспективи*. *Український журнал безпеки*, №3, с. 45-59.
3. Петрова, Л. М. (2021). *Міжнародне співробітництво у протидії гібридним загрозам*. *Міжнародні відносини та безпека*, №2, с. 78-89.
4. Шевченко, В. В. (2018). *Роль міжнародних у забезпеченні організації безпеки України*. *Науковий вісник України*, №4, с. 112-125.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>